PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Flacăra roșie

ORGAN AL COMITETULUI JUDEȚEAN ARAD AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN ȘI AL CONSILIULUI POPULAR JUDEȚEAN

ARAD, anul XXVI nr. 7750 | 4 pagini 30 bani | Miercuri, 30 iulie 1969

Ședința plenară a Comitetului Central al Partidului Comunist Român

In ziua de 29 iulie a.c. a avut loc ședința plenară a Comitetului Central al Partidului Comunist Român. La lucrările plenarei au participat ca invitați primi secretari ai comitetelor județene de partid.

La primul punct al ordinii de zi, tovarășul Nicolae Ceaușescu a relevat dezbaterea amplă, profund democratică desfășurată în partid, în rîndurile întregului popor pe marginea proiectului de Directive ale Congresului al X-lea al Partidului Comunist Român privind planul cincinal pe anii 1971—1975 și liniile directoare ale dezvoltării economiei naționale pe perioada 1976—1980, precum și a Tezelor Comitetului Central. Plenara a subliniat cu satisfacție că prevederile proiectului de Directive și Tezele Comitetului Central s-au bucurat de aprobarea unanimă a comuniștilor, a națiunii noastre socialiste. Dezbaterea publică a acestor documente a scos încă o dată în relief însușirea de către întregul popor a politicii marxist-leniniste a partidului de dezvoltare a economiei, științei, învățămîntului și culturii, de ridicare a bunăstării celor ce muncesc, de întărire a prieteniei și alianței cu țările socialiste, a colaborării cu toate statele, indiferent de orînduirea lor socială, de solidaritate activă cu toate forțele care luptă împotriva imperialismului, pentru progres social și pace în lume.

Plenara a adoptat în unanimitate proiectul Directivelor privind planul cincinal pe anii 1971—1975 și liniile directoare ale dezvoltării economiei naționale pe perioada 1976—1980 și a hotărît să fie supus dezbaterii și aprobării Congresului al X-lea al Partidului Comunist Român.

Plenara a analizat, la al doilea punct al ordinii de zi, propunerile Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R. privind îmbunătățirea unor prevederi ale Statutului Partidului Comunist Român. Plenara a aprobat în unanimitate propunerile făcute și a hotărît să le supună dezbaterii și aprobării Congresului al X-lea al Partidului Comunist Român.

Plenara a examinat unele probleme legate de pregătirea Congresului al X-lea al partidului și a adoptat hotărîri corespunzătoare. Plenara a decis ca lucrările Congresului să înceapă în ziua de 6 august 1969.

La ultimul punct al ordinii de zi plenara a ascultat informarea tovarășului Paul Niculescu-Mizil cu privire la activitatea delegației Partidului Comunist Român la Consfătuirea internațională a partidelor comuniste și muncitorești întrunite la Moscova în luna iunie a.c. și a adoptat o hotărîre care se dă publicității.

În încheierea lucrărilor plenarei a luat cuvîntul tovarășul Nicolae Ceaușescu. Arătînd că aceasta este ultima ședință plenară a Comitetului Central ales de Congresul al IX-lea, tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat intensa și rodnica activitate pe care a desfășurat-o acesta în perioada ultimilor patru ani, faptul că el și-a îndeplinit cu cinste rolul conducător în întreaga activitate a partidului, a societății noastre între cele două Congrese. Secretarul general al partidului a mulțumit membrilor Comitetului Central pentru activitatea depusă, exprimîndu-și convingerea că și în viitor vor acționa cu perseverență, la locul lor de muncă, pentru îndeplinirea sarcinilor încredințate de partid, că vor lupta din toate puterile pentru înfăptuirea hotărîrilor Congresului al X-lea.

HOTĂRÎREA C.C. AL P.C.R.

cu privire la activitatea delegației Partidului Comunist Român la Consfătuirea internațională a partidelor comuniste și muncitorești

Plenara Comitetului Central a examinat activitatea delegației Partidului Comunist Român la Consfătuirea internațională a partidelor comuniste și muncitorești întrunite la Moscova în luna iunie a.c. precum și desfășurarea lucrărilor și rezultatele acestei Consfătuiri.

Plenara aprobă în întregime activitatea depusă la Consfătuire de delegația partidului nostru condusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, activitate care a întrunit adeziunea unanimă și sprijinul deplin al organizațiilor de partid, al tuturor comuniștilor, al oamenilor muncii din întreaga țară. Plenara dă o înaltă apreciere poziției principiale, constructive exprimate în cuvîntarea și declarațiile tovarășului Nicolae Ceaușescu, modului în care delegația și-a îndeplinit mandatul încredințat de Comitetul Central, contribuției sale active la elaborarea documentelor Consfătuirii, la dezvoltarea relațiilor de solidaritate cu partidele comuniste și muncitorești, în spiritul încrederii și respectului reciproc, pe baza principiilor marxism-leninismului, ale internaționalismului proletar.

Cu toate că Consfătuirea nu s-a întrunit în cele mai bune condiții — datorită divergențelor serioase din mișcarea comunistă și neparticipării unui număr de partide — și în pofida unor aspecte negative în desfășurarea lucrărilor relevate la timpul său de delegația partidului nostru, plenara apreciază pozitiv schimbul larg de păreri efectuat cu acest prilej asupra sarcinilor mari ce stau în fața partidelor comuniste și muncitorești în lupta împotriva imperialismului, pentru apărarea intereselor vitale ale oamenilor muncii, precum și posibilitatea care s-a oferit opiniei publice să la cunoștință de pozițiile și activitatea fiecărui partid.

Plenara apreciază că documentul principal al Consfătuirii — deși cuprinde unele formulări și aprecieri insuficient de clare, care pot crea confuzii — conține o amplă platformă de luptă, obiective capabile să mobilizeze partidele comuniste și muncitorești, largi forțe sociale împotriva planurilor agresive ale imperialismului, a politicii lui de dominație, asuprire și exploatare, pentru apărarea dreptului fiecărui popor de a decide suveran asupra propriilor destine, pentru democrație și progres social, pentru pace și securitate în întreaga lume. Este pozitiv că documentul consemnează principiile pe baza cărora trebuie să se dezvolte relațiile dintre țările socialiste, dintre partidele comuniste și muncitorești — principiile marxism-leninismului, internaționalismului proletar, respectării independenței, egalității depline, neamestecului în treburile interne, a dreptului fiecărui partid de a hotărî de sine-stătător asupra politicii interne și externe, a întregii sale activități. Respectarea riguroasă a tuturor acestor principii reprezintă condiția fundamentală pentru restabilirea unității mișcării comuniste și muncitorești, pentru unirea tuturor forțelor antiimperialiste în lupta pentru pace și progres social. Plenara apreciază, de asemenea, pozitiv că în documentele adoptate nu este criticat sau condamnat nici un partid, că se subliniază necesitatea dezvoltării relațiilor de solidaritate internaționalistă între toate partidele frățești, indiferent dacă au participat sau nu la Consfătuire.

Comitetul Central aprobă, cu rezervele exprimate în Consfătuire de delegația română, documentele adoptate la Consfătuirea internațională a partidelor comuniste și muncitorești, și subliniază hotărîrea sa, a întregului partid, de a acționa cu fermitate pentru a contribui la înfăptuirea obiectivelor fundamentale ale luptei antiimperialiste.

Apreciind că această Consfătuire poate avea un rol pozitiv în unirea forțelor antiimperialiste, în realizarea unei noi unități — pe baza principiilor înscrise în documentele adoptate — între partidele comuniste și muncitorești, ca partide independente și egale în drepturi, plenara consideră că este necesar să se acționeze cu perseverență pentru normalizarea raporturilor din mișcarea comunistă și muncitorească internațională, în interesul cauzei socialismului și păcii în lume.

Plenara Comitetului Central reafirmă și cu acest prilej hotărîrea Partidului Comunist Român de a dezvolta și în viitor relații de solidaritate internaționalistă, de colaborare și întrajutorare frățească cu toate partidele comuniste și muncitorești, de a face tot ceea ce depinde de el pentru întărirea unității mișcării comuniste și muncitorești internaționale. Plenara Comitetului Central exprimă, totodată, hotărîrea Partidului Comunist Român de a dezvolta relațiile de colaborare cu toate forțele democratice, progresiste care luptă împotriva imperialismului, pentru pace, democrație și progres social.

Ședința Consiliului de Stat

In ziua de 29 iulie a.c. a avut loc la Palatul Republicii ședința Consiliului de Stat, prezidată de tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele Consiliului de Stat.

In afara membrilor Consiliului de Stat la ședință au participat, ca invitați, miniștri și conducători ai altor organe centrale de stat, președinți ai unor comisii permanente ale Marii Adunări Naționale, reprezentanți ai presei.

Consiliul de Stat a dezbătut și adoptat următoarele decrete și hotărîri: decretul pentru instituirea medaliei „A XXV-a Aniversare a Eliberării Patriei"; decretul privind organizarea și funcționarea Consiliului Național al Cercetării Științifice; decretul privind înființarea, organizarea și funcționarea Consiliului Sanitar Superior; decretul privind organizarea evidenței stațiilor de radio-emisie; hotărîrea privind aprobarea Regulamentului de funcționare a Consiliului Apărării Republicii Socialiste România elaborat în temeiul Legii nr. 5 din 14 martie 1969 privind înființarea, organizarea și funcționarea Consiliului Apărării Republicii Socialiste România; decretul privind trecerea activității de constituire și valorificare a fondului de stat de legume și fructe de la Uniunea Națională a Cooperativelor Agricole de Producție, la Ministerul Comerțului Interior, precum și sarcinile comitetelor executive ale consiliilor populare județene și al municipiului București, în legătură cu această activitate; decretul pentru modificarea Decretului nr. 60 din 18 mai 1951 privitor la organizarea Casei de asigurări a avocaților; decretul pentru ratificarea de către Republica Socialistă România a Convenției asupra imprescriptibilității crimelor de război și a crimelor contra umanității, adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 26 noiembrie 1968; decretul pentru ratificarea Convenției referitoare la înființarea Centrului Internațional de Informare Științifică și Tehnică; decretul pivind ratificarea Convenției de la Berna pentru protecția operelor literare și artistice, revizuită și semnată la Stockholm la 14 iulie 1967.

Decretele și hotărîrile adoptate au fost în prealabil examinate și avizate favorabil de comisiile permanente de specialitate ale Marii Adunări Naționale.

In continuare Consiliul de Stat a rezolvat probleme curente.

ATMOSFERĂ DE PUTERNIC ENTUZIASM ÎN ÎNTÎMPINAREA CONGRESULUI PARTIDULUI

Nemărginită prețuire și stimă pentru comuniști

Centrala electrică de termoficare, secția de tratare chimică a apei. Un canavas de conducte, filtre, pompe, un vast laborator în care cîțiva oameni urmăresc cu atenție pulsul normal al complicatelor instalații.

Am legat vorbă cu Ion Pavel, primul muncitor întîlnit în cale. L-am întrebat: dacă ar trebui să scrieți un articol despre tovarășii dv. de muncă, la cine v-ați opri mai întîi?

— La tovarășul Gheorghe Păcurar, tehnicianul nostru.

— De ce, pentru că vă este șef?

— Nu. Asta are mai puțină importanță. Tot așa de bine ar putea să fie și altul. El însă e un om deosebit. E comunist. Eu nu sînt. Îl prețuim și-l stimăm foarte mult pentru că înainte de toate e OM. Are un fel al său de a discuta cu oamenii, de a se apropia de ei sufletește, de a se face înțeles numai din cîteva vorbe. Lucrăm împreună de mulți ani, dar încă nu-mi aduc aminte ca cineva să-i fi ieșit din vorbă. El ne cunoaște pe fiecare în parte, atît la lucru cît și în familie, în societate. Chiar simbătă după-amiază s-a dus pe acasă la Vasile Marc. Acesta a venit la noi necalificat. L-am ajutat să învețe meserie. S-a căsătorit, și-a făcut casă. L-a invitat pe tovarășul Păcurar să vadă cum trăiește. De ce a făcut-o? Fiindcă lui îi datorează mult. El s-a ocupat cu răbdare și înțelegere de formarea lui profesională și cetățenească. Acesta e numai un caz. De cîte ori însă nu ni se întîmplă să întîmpinăm anumite greutăți în viață și primului căruia ne adresăm este tovarășul Păcurar. Nu pentru că e șeful nostru, ci pentru că, așa cum am mai spus, e om, are întotdeauna timp și răbdare să te asculte, să-ți dea o povață. Iată pentru ce noi, care nu sîntem membri de partid, vedem în el un adevărat comunist și-l urmăm în toate. În secția noastră nu se știe ce sînt întîrzierile, absențele nemotivate, indisciplina. Sîntem un colectiv unit într-un singur gînd.

Comuniștii, văzuți cu ochii nemembrilor de partid. Cum au reușit ei să cîștige prețuirea oamenilor, stima și încrederea lor nemărginită, ce exemplu de hărnicie, devotament și abnegație le oferă? Am continuat investigațiile.

— Cînd am venit în secția reparații turbine — ne spune lăcătușul Marci Hranislav — nu cunoșteam pe nimeni. Eram tînăr, abia ieșit de pe băncile școlii profesionale. Se defectase o turbină și a trebuit să muncim vreo 17 ore fără întrerupere. Dintre toți, tovarășul Ioan Predescu era cel mai pricepuț. El era sufletul și creierul echipei. De atunci am început să-l admir, să-l respect în mod deosebit. Mi l-am luat ca model, zicîndu-mi că un astfel de om trebuie să ajung și eu. El a

I. BORȘAN

(Cont. în pag. a II-a)

CU PLANUL PE ȘAPTE LUNI REALIZAT

40.000 metri pătrați țesături peste plan

Textiliștii de la Uzinele „30 Decembrie", cea mai mare uzină prelucrătoare de bumbac din țară, încheie bilanțul de activitate pe șapte luni cu rezultate deosebite. Planul a fost realizat cu trei zile înainte de termen atît la producția globală cît și la producția marfă. Au fost, de asemenea, îndeplinite toate angajamentele în întrecerea socialistă.

Peste sarcinile de plan colectivul uzinei a livrat în șapte luni 10.000 metri pătrați țesături.

În primele rînduri ale întrecerii în cinstea Congresului partidului și a aniversării unui sfert de veac de la eliberarea patriei se situează secția finisaj, îndeosebi pentru contribuția adusă calității produselor.

Cu șase zile mai devreme

Printre întreprinderile în care entuziasmul, priceperea și buna organizare în întrecerea socialistă și-au spus din plin cuvîntul, se numără și întreprinderea de articole metalice pentru mobilier și hinale. Aici planul pe șapte luni a fost realizat cu o săptămînă înainte de termen, atît la producția globală cît și la producția marfă.

Peste plan s-au produs 58 tone feronerie pentru mobilier și 60 tone feronerie pentru hinale. În ultimul timp, întreprinderea a acceptat, în afara planului de asimilare, o comandă masivă de feronerie pentru țarcuri de copii, solicitată de Belgia, achitîndu-se și de acest angajament în cele mai bune condiții.

ACTUALITATEA

Tîrgul de vară, în plină desfășurare

Pornit la 21 iulie, Tîrgul de vară se înscrie printre acțiunile importante ale comerțului arădan. La reușita lui contribuie și susținuta reclamă comercială care a fost asigurată. Reține atenția în acest sens încadrarea completă a intrărilor unor magazine cu panouri prin care se popularizează tîrgul și avantajele ce le oferă, reclama prin pinze duble pe orizontală, vitrinele speciale precum și expozițiile cu mărfuri ce se desfac cu preț redus, organizate la unitățile nr. 15, 82 și 107.

Desfășurarea Tîrgului va continua pînă la 30 august, timp în care pot fi procurate o serie de mărfuri cu preț redus pînă la 30 la sută, printre care amintim articole de încălțăminte, de îmbrăcăminte, plajă ș.a.

Complex la Vatra Dornei

În cunoscuta stațiune balneoclimaterică Vatra Dornei a început construcția unui nou complex de tratament, dotat cu aparatură și instalații moderne pentru băi carbogazoasé, electroterapie și hidroterapie. Complexul va asigura zilnic tratamentul a circa 300 de pacienți. În apropiere se vor clădi un hotel cu 6 nivele și o cantină. Noile construcții vor fi unite printr-un sistem de coridoare, care vor permite bolnavilor să evite schimbările bruște de temperatură.

Excursii O.N.T.

Pe agenda agenției județene O.N.T. sînt înscrise o serie de excursii noi. Amintim dintre acestea excursiile în Polonia (6—21 Septembrie), U.R.S.S. (14—20 septembrie), Ungaria (23—26 septembrie) precum și excursiile combinate pe rutele Budapesta—Bratislava (16—20 septembrie), Berlin—Leipzig—Drezda—Budapesta (27 septembrie—10 octombrie) și Varșovia—Cernăuți (14—20 septembrie).

La fiecare sfîrșit de săptămînă se organizează excursii la Moneasa, Băile Felix și Căsoaia. De asemenea, se oferă locuri pentru tabăra de corturi de pe litoral.

Înscrierile pentru toate aceste excursii se fac la agenția O.N.T. Arad.

Concert reușit

O tînără formație de tineret fondată în anul 1958, cuprinzînd 35 de elevi de la licee, școli profesionale și de cultură generală din Republica Federală a Germaniei ne vizitează țara. Este vorba de formația „Worfelden" din Hessen care în după-amiaza de duminică 27 iulie a.c. a prezentat pe scena căminului cultural din Sîntana un reușit concert de muzică populară, ușoară și distractivă.

Peste 500 de locuitori ai comunei Sîntana au admirat talentul și grația tinerilor artiști, de sub conducerea lui Heinz Schwappacher, răsplătindu-i cu binemeritate aplauze.

Turneul mai cuprinde localitățile Timișoara, Mediaș, Cluj, București, Constanța, Costinești, încheindu-se la 15 august a.c.

ION COȚOI, coresp.

Preocupare pentru atragerea cumpărătorilor

Magazinul „Central" aparținător O.C.L. „Alimentara" s-a afirmat adesea și prin preocuparea de atragere a cumpărătorilor. În continuarea acestei preocupări, cu începere de la 1 august a. c., la această unitate se va atribui cîte un cadou în valoare de 100 lei la fiecare al 10.000 cumpărător. Tot aici se studiază posibilitatea deservirii pe bază de comenzi prealabile și anume ca orice cumpărător să poată trece să comande mărfurile dorite și să revină spre a le ridica la ora stabilită de el, cînd fără pierdere de timp, își va ridica pachetul cu cele comandate.

Calitatea marmurei — bine apreciată

Comunistul Octavian Borobar, responsabilul carierei de marmură de la Căprioara, comuna Săvîrșin, are toate motivele să fie satisfăcut. Colectivul de muncă de la această unitate desfășoară o activitate rodnică închinată mărețului eveniment ce se apropie, Congresul partidului. La finele primului semestru planul producției anuale a fost realizat în proporție de peste 50 la sută, atît valoric cît și fizic. Pe lîngă aceasta, marmura se bucură de apreciere, fiind de calitate superioară. Ea e cunoscută de-acum în multe țări printre care Republica Socialistă Cehoslovacă, Republica Federală a Germaniei, Japonia etc.

PE OGOARE

I.M.A. Aradul Nou a terminat secerișul

Muncind într-un ritm susținut și utilizînd la întreaga lor capacitate de lucru tractoarele și combinele mecanizatorii de la I.M.A. Aradul Nou și cooperatorii din unitățile deservite au terminat pînă aseară recoltatul grîului de pe întreaga suprafață de aproape 12.000 hectare, obținînd astfel un frumos succes închinat Congresului al X-lea al partidului. Producția medie planificată în zona respectivă a fost depășită cu 150 kg/ha. Cea mai mare producție, în jur de 3.000 kg la hectar s-a obținut la cooperativa din Sînleani urmată de cele două cooperative din Șiria, primele de altfel care au terminat cu recoltatul.

Printre mecanizatorii care s-au evidențiat în mod deosebit în bătălia pentru strîngerea la timp și fără pierderi a recoltei, se numără Ioan Cojan, Iosif Körömi, Dumitru Bodirlău și Francisc Albertski de la Șiria, Francisc Weissgerber și Anton Lorentz de la Cruceni, Petru Dragoș și Ștefan Roth de la Șag.

Pe măsură ce și-au îndeplinit misiunea în unitățile respective, 28 combine au fost dirijate în alte cooperative din județ pentru a ajuta la terminarea recoltatului. În continuare toate forțele sînt mobilizate la eliberatul renului, executarea arăturilor și însămînțatul culturilor duble. Pînă acum s-au balotat paiele pe o suprafață de peste 7000 ha, iar arături s-au executat pe 2.100 ha. Angajamentul mecanizatorilor de la această întreprindere este ca pînă în ziua deschiderii Congresului partidului să termine arăturile pe jumătate din suprafața planificată. În acest scop, presele au fost organizate în grupuri, baloții sînt transportați imediat cu sănile, iar în urma lor intră plugurile acționate de tractoare. Arăturile de vară vor fi terminate cel tîrziu pînă la data de 30 august.

Recoltează ultimele suprafețe

În urma eforturilor depuse pînă în cursul zilei de ieri, în sectorul cooperatist recoltatul grîului s-a efectuat în proporție de peste nouăzeci la sută. Alte numeroase unități ne-au comunicat că au terminat acțiunea de strîngere a recoltei de grîu. Dintre ele amintim pe cele din Agrișul Mare, Hășmaș, Măraus și Tăgădău. În prezent, combinele întreprinderilor de mecanizarea agriculturii din Sîntana, Șicula și Felnac sînt mobilizate pentru terminarea recoltării grîului în cooperativele agricole din Șimand, Chereluș, Felnac, Ineu. La Șimand, bunăoară, alături de combinele secției de mecanizare nr. 8, condusă de Gheorghe Balint, lucrează alte douăzeci de combine sosite în ajutor de la Comlăuș și Sîntana. Drept urmare, cooperativa a reușit să adune grîul de pe o suprafață de peste 800 hectare. Acum, mecanizatorii lucrează pe ultimele trei parcele cu grîu pe care vor să le termine în cel mai scurt timp posibil.

ZILE DE VACANȚĂ

Ca și în alți ani, în dorința ca vacanța pionierilor și școlarilor să fie petrecută în modul cel mai plăcut, Casa pionierilor din Arad a inițiat o serie de acțiuni printre care și o tabără de corturi în stațiunea Moneasa, tabără organizată în serii de cîte șapte zile, unde își petrec o parte din vacanță pionierii și școlarii din Arad, Vladimirescu, Horia și Frumușeni.

Corturile așezate într-un loc pitoresc în mijlocul naturii au dat un plus de originalitate acestor zile de tabără care vor rămîne de neuitat în amintirea celor care le-au trăit. Aici fiecare pionier se simte altfel, mai ales atunci cînd dimineața privind natura vede cum se ridică ceața lăsînd să pătrundă razele soarelui care încearcă parcă să mingîie prin deschizătura cortului obrajii îmbujorați ai copiilor. Fiecare simte prospețimea aerului, aude susurul apei și apoi plăcuta gimnastică de înviorare, prilej de călire a organismului.

În zilele petrecute în tabără s-au organizat multe acțiuni dintre care amintim doar cîteva: organizarea unui concurs de orientare la care au participat toți pionierii din tabără alcătuiți și organizați pe detașamente, excursii la peștera Liliecilor, la cariera de marmură, la păstrăvărie, vizitarea complexului. Bucuria cea mai mare a celor din tabara de corturi a fost însă totuși, strandul. Aici s-au organizat concursuri de înot sau jocuri cu mingea. În seria treia cei din tabără au avut prilejul să se întîlnească cu componenții echipei campioane U.T.A. întîlnire în care s-au schimbat impresii și s-au cerut autografe.

Din inițiativa conducerii taberei s-a mai organizat un meci de fotbal între tabăra interjudețeană și tabăra de corturi. La acest meci au asistat și jucătorii echipei U.T.A. care au aplaudat pe tinerii și poate viitorii mari fotbaliști.

Zilele petrecute împreună în tabără sînt zile pe care cei ce le-au trăit și le vor aminti întotdeauna cu plăcere.

MIRCEA BENOAGA

După o excursie în munți, moment de odihnă în tabără.

Nemărginită prețuire și stimă pentru comuniști

(Urmare din pag. I-a).

fost cel care mi-a întins mîna, m-a luat pe lîngă dînsul la toate lucrările mai importante, m-a îndemnat să citesc anumite cărți, ziare, mi-a vorbit despre partidul comuniștilor. Cînd au apărut documentele Congresului m-a întrebat îndată dacă le-am citit, ce părere am despre ele, ce n-am înțeles. Am discutat mult impreună despre programul partidului despre viitorul luminos al patriei. Într-o zi i-am spus că vreau să devin și eu comunist și mi-a dat toate îndrumările necesare. Azi sînt membru al Partidului Comunist Român, ca și tovarășul Predescu.

— În secția de reparat cazane sînt mai mulți comuniști și ar fi foarte greu să mă refer numai la unul — mărturisea lăcătușul Alexandru Negru. Un exemplu pentru toți, din toate punctele de vedere, un om care se distinge atît în munca profesională cît și în cea obștească, care-mi este mai apropiat, e tovarășul Gheorghe Maxim. Pe el l-am ales responsabil de grupă sindicală și în comitetul sindicatului pe întreprindere pentru că are o mare dragoste de oameni. E și cel mai bun meseriaș din secție.

Maistrul principal Ludovic Fok de la automatizări, măsură și control e un om mai în vîrstă, care și-a închinat toată viața pasiunii sale pentru tehnică.

— Am cunoscut aici mulți oameni minunați. Dintre toți însă pentru unul am o admirație aparte. Și nu numai eu, ci toți cîți sîntem în această centrală, indiferent că sînt sau nu membri de partid. Eu nu sînt, dar dacă m-ar întreba cineva cum trebuie să fie un adevărat comunist, aș răspunde imediat: ca tovarășul Dumitru Singeorgean. Îl cunosc de două decenii. A venit ca simplu lăcătuș. Un om corect, serios, foarte atent cu ceilalți muncitori, dar deosebit de exigent cu el însuși. Are o voință de fier, o capacitate de lucru și o fantezie creatoare rar întîlnite. Cunosc că partidul cere membrilor săi, printre altele, să-și perfecționeze necontenit cunoștințele profesionale. Tovarășul Singeorgean își îndeplinește cu cinste această îndatorire. A învățat singur enorm de mult, devenind un specialist autodidact de prima clasă. Nu știu de unde are atîta energie și imaginație. A conceput și realizat numeroase aparate de înaltă tehnicitate, care sînt de mare folos centralei. Dacă aș afirma că a făcut 20 de inovații, cred că n-aș spune nici jumătate, fiindcă multe nici nu le înregistrează. Și la ora actuală are două inovații în curs de realizare. E un om de bază, un om de o deosebită valoare.

☆

În oricare secție a centralei ai intra, ca de altfel pretutindeni, oamenii îți vorbesc cu multă stimă despre comuniști, despre cei care sînt motorul colectivelor de muncă, care sînt în primele rînduri ale luptei pentru înfăptuirea politicii partidului. În aceste zile premergătoare Congresului al X-lea, pe comuniști îi găsești antrenați în îndeplinirea sarcinilor de plan și a angajamentelor, exemplul lor personal fiind urmat de toți cei din jurul lor.

CU ARTIȘTII AMATORI PE SCENA DE LA VALEA FRUMOASĂ

Duminică începînd cu orele dimineții și pînă la amurg, locuitorii satelor de pe Valea Mureșului au trăit momentele unui frumos festival al cîntecului și jocului popular. Au fost ore de adevărată revelație estetică în care tineri mesageri ai artei populare s-au întrecut pe scenă. Manifestarea folclorică a avut loc în cadrul natural al văii Mureșului la campingul de la kilometrul 66 — Bătuța. Este una dintre inițiativele directorilor de cămine culturale ce vine să reimprospăteze tradiția folclorică, obiceiurile și datinele locuitorilor de pe aceste meleaguri, transpunîndu-le alei lîngă freamătul de baladă al pădurii, lîngă murmurul apelor bătrînului Mureș. Ca niciodată sute de locuitori din localitățile Dumbrăvița, Birzava, Groșii Noi, Vărădia, Lalașinț, Bata etc. au fost martorii unei neasemuite întreceri de măiestrie și frumos. Formația de dansuri a căminului cultural din Căpruța, orchestra de muzică populară din Birzava s-au dovedit a fi la înălțimea unei autentice interpretări. Au excelat soliștii de muzică populară Viorica Luca și Mihai Finișan, brigada de dansuri a școlii generale din Birzava. Programul bogat al acestei entuziaste manifestări inițiată de directorul căminului cultural din Birzava, Crișan Crăciun, a oferit totodată și alte puncte atractive ca momente vesele, recitări, soliști instrumentiști.

Pe scena de la Valea Frumoasă, ziua de duminică a îmbrăcat haină de sărbătoare, o haină care sintetizează bogăția folclorică a acestei frumoase văi.

AL. S.

Urmare la nota „S.O.S.—O.C.M.A.D., se aude?"

De ce permiteți așa ceva, tovarășe director?

Ne adresăm dumneavoastră, tovarășe Pavel Kenyeres, director al O.C.M.A.D. Arad, instituție ale cărei inițiale înseamnă detaliat Organizația cooperației meșteșugărești de aprovizionare și desfacere.

În coloanele ziarului nostru a apărut, în data de 26 iunie, un articol critic privind unul din magazinele dumneavoastră. Materialul era intitulat „S.O.S. — O.C.M.A.D., se aude?". Drept răspuns — ne-a sosit la redacție o hîrtie oficială a organizației. Răspunsul poartă ștampilă, semnături — dar la „director" distingem semnul „pentru" însoțit de ceva indescifrabil. Așa stînd lucrurile înclinăm să credem că vă este străin conținutul răspunsului pe care nu l-ați semnat, deoarece în caz contrar nu ne-am putea explica cum ați fi putut fi de acord cu un asemenea răspuns.

Dar să facem referiri concrete. Răspunsul despre care vorbim ne face cunoscut că profilul magazinului în cauză este artizanatul. Precizare inutilă atîta vreme cît în articolul nostru — în unul dintre primele alineate — se afirmă textual: „Profilul magazinului este artizanatul".

Deși are acest specific, noi afirmam, pe bază de constatări „pe viu" că la această unitate situată în stațiunea Moneasa găsești un singur obiect — o minusculă vedere — cu caracter local. Și, ni se răspunde că, în data cutare și cutare au fost expediate articole cu inscripția „Amintire din Moneasa". Nu se spune însă un singur cuvînt despre cine se face vinovat că nu sînt în vînzare articolele expediate sau dacă cele cu inscripția de mai sus erau sau nu specifice și reprezentative pentru județul nostru. Cînd punem problema acestei „scăpări" din răspunsul primit o facem și pentru a sublinia o altă superficialitate a conținutului textului ce ne-a fost trimis. Noi scriam, tov. director, că — în loc de amintiri care să poarte pe meleagurile țării specificul și frumusețile județului Arad — de la Moneasa cei veniți la odihnă pot cumpăra bibelouri specifice unor zone foarte îndepărtate. Recunoaștem, (conform sesizării din răspuns) că am greșit capital: spuneam că, la citatul magazin, în loc de ceva local se pot cumpăra machete de cabane de la Suceava! Ei, bine, în loc să aflăm, din răspunsul primit, ceea ce se va face pentru ca magazinele O.C.M.A.D. să fie mai corespunzător aprovizionate, citim textual: „În privința cabanelor trebuie să precizăm că articolul „cabane" nu reprezintă cabana din Suceava ci o oarecare cabană confecționată de cooperativa Sucevița din Rădăuți". Strașnică „combatere", nu avem ce zice; s-a pus degetul pe rană! Să mai amintim acum și ceea ce nu am inserat în susnumitul articol că pe asemenea suveniri vînzătoarea scrie cu pensula, la cerere „amintire din Moneasa"?

Mai semnalam, tovarășe director, că în magazin zac mărfuri depășite de sezon: pantaloni groși de catifea, pulovere groase bărbătești și de damă și alte asemenea articole. Mai adăugam că, în ciuda celor stocate, supuse degradării, în aprilie s-au trimis magazinului (rețineți: fără comandă) noi cantități de pulovere groase, de parcă s-ar fi apropiat gerul bobotezii. În legătură cu cele sesizate de noi, răspunsul organizației pe care o conduceți glăsuiește cu totul neclar punînd vina pe seama rentabilității magazinului, care mai de mult, a fost aprovizionat și cu mărfuri de iarnă. Dar cu cele trimise în aprilie și bune pentru luna decembrie ce ne facem?

Să nu mai lungim vorba, tovarășe director. Noi recunoaștem că materialul a apărut la o oarecare vreme după verificarea realității (ca și răspunsul dv. după apariția articolului, de altfel) timp în care nu s-a schimbat mare lucru, dar nu putem fi de acord cu cele spuse în încheierea răspunsului și anume: „Sperăm că în viitor înainte de apariția articolelor despre O.C.M.A.D. vom fi solicitați și noi. Astfel, printr-o colaborare mai strînsă putem ajunge la o deservire mai justă a populației". Păi cum? Să ne punem sub controlul dv., să vă criticăm pentru neajunsuri pe care le constatăm cu „aprobare"? De ce nu ajungeți singuri, prin eforturi proprii, la „o deservire mai justă a populației"? Ar fi mai folositor decît să răspundeți la critici în doi peri; am înțelege și noi că aveți preocupări creatoare nu de mușamalizare a lipsurilor.

Iată de ce tovarășe Kenyeres, vă întrebăm — fiindcă răspunsul discutat nu poartă semnătura dv. — de ce permiteți asemenea răspunsuri?

Așteptăm răspunsul cuvenit, pe măsura răspunderii pe care o aveți.

GH. NICOLAIȚA

Cu eforturi sporite

Pe cîmp sfecla de zahăr stringe dulceața pămîntului și a hărniciei oamenilor. În aceste zile însă colectivul Fabricii de zahăr din Arad își intensifică eforturile în vederea începerii campaniei de fabricație. Revizia utilajelor se apropie de sfîrșit. Unele probe la cald au fost deja efectuate iar altele urmează să se încheie în prima decadă a lunii viitoare. O serie de măsuri care vizează sporirea eficienței parcului de transport prin îmbunătățirea procesului de presare a borhotului umed sau amenajările la cele 20 de stații de recepție vin să confirme hotărîrea muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor de la Fabrica de zahăr de a pregăti temeinic începutul campaniei de fabricație.

Realizări în condiții de economicitate ridicată

Clasîndu-se permanent în rîndul întreprinderilor fruntașe în acțiunea de realizare și depășire a sarcinilor de plan I.I.S. „Libertatea" imprimă activității sale și un pronunțat caracter de eficiență.

Astfel numai la sandalele pentru copii prin croirea rațională a componentelor s-a realizat o economie de 224.577 dm. p. de piele de porc.

De asemenea consumul de energie electrică folosit în scopuri productive a fost redus cu 277 kWh la mia de perechi de încălțăminte, ceea ce reprezintă în echivalență o economie de 1.401 kWh la 1000 lei producție globală.

Stagiune teatrală estivală

În cinstea celui de al X-lea Congres al partidului, Teatrul de stat din Arad prezintă între 2 și 10 august o suită de spectacole cu piesele originale VLAICU VODĂ de Al. Davila și UN PETEC DE CER de I. C. Cătuna. În distribuție apar cei mai buni actori ai colectivului. Regia ambelor spectacole este semnată de Dan Alecsandrescu, iar scenografia de Sever Frențiu.

muzee, expoziții

MUZEUL JUDEȚEAN ARAD poate fi vizitat zilnic în clădirea Palatului cultural între orele 10—13 și 17—20. Luni este închis.

În cadrul muzeului sînt deschise expozițiile „Arta populară românească din părțile arădane", „Expoziția permanentă de istorie veche", Galeria de artă, „Muzeul revoluției de la 1848—49".

CURIER JURIDIC

Ladislau Kapuș, Ineu.

H.C.M. nr. 981/1967 reglementează drepturile ucenicilor la locul de muncă. În această hotărîre se prevede că ucenicii primesc o remunerație diferențiată, în funcție de timpul efectiv prestat, cît și în funcție de aportul adus în producție.

Din verificările efectuate la Întreprinderea județeană de industrie locală din Ineu, s-a constatat că fiul dv., ucenic la această întreprindere, a fost remunerat în conformitate cu prevederile H.C.M. 981/1967.

Ioan Goron, Simbăteni

Filiala județeană a Casei de pensii a cooperativelor agricole de producție ne informează că cererea dv. a fost rezolvată favorabil. Majorarea pensiei se aplică de la 1 martie a.c. Toate drepturile restante le veți primi în cursul lunii august.

Ana Simion, Moneasa

Conform art. 5 din H.C.M. nr. 880/1965 dv. aveți dreptul la un ajutor de boală în cuantum de 50 la sută întrucît angajarea la Consiliul popular al comunei Moneasa se consideră ca angajare nouă. În consecință nu ați fost frustrată în drepturi.

TIMPUL PROBABIL

Pentru 30 iulie: vreme ușor nestabilă cu cerul variabil și ploi locale însoțite de manifestări electrice. Vîntul va sufla moderat cu intensificări locale din sectorul est sud-est. Temperatura staționară. Minimele, noaptea, vor fi cuprinse între 13 și 18 grade iar maximele, ziua, între 24 și 29 grade.

cinematografe

MUREȘUL: „Dragoste la Las Vegas". Orele: 10, 12, 14, 16, 18, 20. De la orele 21 în grădină.

STUDIO: „Comisarul X și banda „Trei ciini verzi". Orele: 9, 11, 13, 15, 17, 19, și 21 în grădină.

TINERETULUI: „Prințesa tristă". Orele: 11, 17, 19, 21. Pe timp favorabil în grădină de la orele 21: „În umbra coltului".

VICTORIA: „În umbra coltului". Orele: 11, 14, 16, 18, 20.

PROGRESUL: „Pentru un pumn de dolari". Orele: 18, 20. De la orele 16 „Vulturii zboară devreme".

SOLIDARITATEA: „Moștenirea lui Achille". Orele: 17, 19.

GRĂDIȘTE: „Dosarul XII". Orele: 17, 19.

MICALACA: „Pantoful cenușăresei". Orele: 19.

CURTICI: „Feldmareșala".

SEBIȘ: „Eu te-am iubit".

PINCOTA: „Urletul lupilor".

NĂDLAC: „Bună ziua, contesă".

LIPOVA: „Comedianții".

RADNA: „Veșnicul întîrziat".

CHIȘINEU CRIȘ: „Regele suedez".

INEU: „Urletul lupilor".

PECICA: „Pe teren propriu".

SÎNTANA: „Suflete tari".

VINGA: „Rio Bravo".

ȘIRIA: „Made in Italy".

BUTENI: „Rolls Royce-ul galben".

televiziune

Miercuri, 30 iulie 1969

10.00 Limba franceză (reluare). 10.25 Zilele dramaturgiei românești. Spectacolul de teatru „Apus de soare" de Barbu Ștefănescu Delavrancea. 17.30 Buletin de știri. 17.35 Lumea copiilor. S-a întîmplat la Grădina zoologică. 17.50 Studioul școlarilor. Album de vacanță la Suceava. 18.20 Dialog cu telespectatorii. 18.45 Tribuna economică. Investițiile cincinalului. 19.15 „Tinerețe, ani de aur". Program susținut de ansamblul folcloric „Mărțișorul" al Casei de cultură a studenților din Cluj. 19.30 Telejurnalul de seară. 20.00 Telecinemateca: „Soarta unui om" — o producție a studiourilor sovietice. 21.35 Reflector. 21.50 De la operetă la muzică ușoară. Micro-recital Constanța Cîmpeanu. 22.10 Telejurnalul de noapte. 22.30 Întîlnirea de atletism Europa—America.

Întreprinderea 13 construcții-montaje Timișoara

Șantierul 6 Arad, str. Ocsko Terezia nr. 96

angajează imediat

— DOI GESTIONARI

Informații suplimentare la biroul personal.

(454)

Întreprinderea de rețele electrice

Timișoara. Exploatarea electroenergetică cu sediul în Arad, Calea Armatei Roșii nr. 65-71

recrutează

candidați pentru școala profesională — anul școlar 1969/1970 în meseria de electricieni stații și rețele electrice.

Condiții: candidații să fie absolvenți ai școlii generale de 8 ani, în vîrstă de pînă la 18 ani împliniți în anul 1969

Pentru înscriere candidații vor prezenta următoarele acte:

cerere tip, certificat de absolvire a școlii generale în original, certificat de naștere în copie, buletin de analiza sîngelui, rezultatul examenului radiologic pulmonar, fișa de sănătate a copilului de la 0—15 ani, eliberată de școală sau de circumscripția sanitară.

Concursul de admitere va avea loc între 3—10 septembrie 1969 și va consta din următoarele probe:

— matematică, scris și oral

— limba română scris și oral

Înscrierile și informații suplimentare se dau la sediul întreprinderii, la biroul personal, zilnic începînd cu data de 25 iulie 1969 între orele 11—15.

În timpul școlarizării se asigură cazare hrană, rechizite, haine și transport de la domiciliu la școală sau locul de practică

(456)

I.I.S. „Tricoul roșu"

Arad, str. Peneș Curcanul nr. 7

organizează

un concurs pentru ocuparea unui post de maistru confecționer în baza H.C.M. nr. 1061/1959 la sediul întreprinderii pe data de 31 iulie 1969.

Informații suplimentare se cer la sediul întreprinderii, respectiv la serviciul personal.

(463)

I.A.S. FÎNTÎNELE

Județul Arad

angajează

— UN ȘEF SECTOR ECONOMIC

— UN ECONOMIST FERMĂ

— UN TEHNICIAN AGRONOM

— UN TEHNICIAN CONSTRUCTOR

— CINCI TEHNICIENI pentru secția impletituri Frumușeni.

Condiții de studii și stagiu conform H.C.M. 3237/1967.

Informații la serviciul personal, telefon 36-30

(467)

I.J.I.L. PROGRESUL

ARAD, str. Postăvarul nr. 20

angajează

— TEHNICIAN PRINCIPAL CONSTRUCTOR

— TEHNICIAN NORMATOR

— STRUNGAR ÎN LEMN

— PRIMITORI-DISTRIBUITORI

— MUNCITORI CALIFICAȚI pentru uscătorul de cherestea

— MUNCITORI NECALIFICAȚI (bărbați) peste 18 ani

Informații suplimentare, se pot primi la serviciul organizarea muncii, telefon 42-38.

(468)

CELE DOUĂ MARI EVENIMENTE CARE VOR AVEA LOC PESTE PUȚIN TIMP — CONGRESUL AL X-LEA AL PARTIDULUI ȘI ANIVERSAREA UNUI SFERT DE VEAC DE LA ELIBERARE — CONSTITUIE PRILEJUL UNUI BILANȚ AL TRANSFORMĂRILOR ÎNNOITOARE CARE AU CREAT CLIMATUL FAVORABIL DEZVOLTĂRII ACESTUI CRÎMPEI DE JUDEȚ — VALEA CRIȘULUI ALB — ÎNTINDERE LA CARE NE REFERIM.

CU MINȚILE, INIMILE ȘI MÎINILE NOASTRE AM DURAT ACESTOR LOCURI O NOUĂ ÎNFĂȚIȘARE, CU AMPRENTA PROFUNDĂ A NOII ISTORII — ISTORIA SOCIALISMULUI.

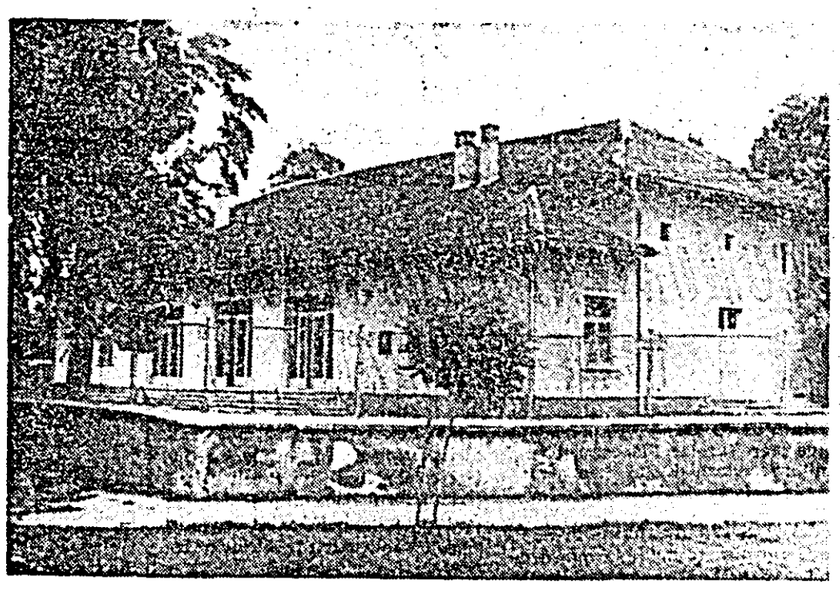

Un nou lăcaș de cultură s-a înscris anul trecut pe harta Văii Crișului: căminul cultural din Hălmagiu.

Satul nostru azi

Ce e nou la Hălmăgel

Sat ascuns între dealurile de la poalele vîrfului Găina, cu oamenii lui harnici, meșteșugari de sute de ani ai lutului ars, vestiți păstori și crescători de animale, dogari, muncitori în pădurile ce încing împrejurimile ca un briu. Astăzi hălmăgelenii adaugă noi preocupări, calificîndu-se muncitori în unitățile de exploatare din jur, ori în fabrici și uzine din orașele Brad, Arad și altele.

Am adresat o întrebare tov. Cornel Popovici, directorul căminului cultural, vicepreședinte al consiliului popular comunal Hălmăgel:

— Ce e nou în satul dv.?

— La vechea monografie a satului, astăzi centru de comună, s-au adăugat multe noutăți care fac cinste acestor locuri. În primul rînd satul s-a înnoit cu aproape 150 case; cu ajutorul statului au fost construite două drumuri forestiere, unul ajungînd pînă sub muntele Găina, iar celălalt pînă sub poala Biharicei.

Sîntem în curs de electrificare și pînă la finele anului becurile vor străluci și la Hălmăgel; avem școală nouă, cămin cultural bine dotat, bibliotecă publică.

Întîlnire cu nana Iosana

Călătoream în același autobuz cu o femeie, să fi avut vreo 35 de ani. Asculta la cele ce se discutau despre portul popular, despre ceramică, despre arhitectura populară.

— Acum doi ani am avut ocazia să vizitez Muzeul etnografic al Transilvaniei din Cluj, ne-a spus ea.

— Și v-a plăcut?

— Da. Am văzut lucruri interesante. Acolo, soțul meu Damian Ancateu, a lucrat un an de zile la ridicarea unei case care a fost achiziționată din satul Almaș. Acum doresc, împreună cu fiul meu Ionuț, să vizitez Muzeul Satului din București și Muzeul Brukenthal din Sibiu. Am auzit că sînt lucruri foarte frumoase pe acolo...

Am privit această femeie simplă, o simplă țărancă, în frumosul ei port, pe nume Iosana Ancateu din satul Cîl, și am citit dragostea, setea ei de cultură, de a se apropia mai mult de sevele creației noastre populare, de mijloacele le civilizație moderne. „Am fost și la teatru, sînt pasionată ascultătoare la radio, mă interesează emisiunile televizorului, citesc cărți, ziare și reviste...".

Este un caz excepțional? Nu. Nana Iosana este unul din oamenii satelor de azi.

Tot mai multe și mai frumoase case

În biroul grupei de proiectare din orașul Sebiș se lucrează în liniște. Cei trei tehnicieni răspund cu promptitudine la cererea mereu crescîndă de documentații tehnice pentru construcții de locuințe. Alături — alte dosare cu alte lucrări.

Documentațiile care se cer sînt însă de ordinul sutelor, demonstrînd că se construiește intens, mai ales în mediul rural. Cîteva calcule și statistica ne arată că în medie pe an se solicită aproximativ 500 astfel de „certificate de naștere", care dau la iveală construcții cu temelii puternice și o arhitectură bogată. Tot statistic se mai poate constata că peste 70 la sută din numărul acestora au cîte 2—3 camere la care se adaugă dependințele și anexele. De aici se desprinde ușor că puterea economică a gospodăriilor s-a mărit considerabil: față de anul 1955 ritmul construcțiilor este de trei ori mai mare.

După aprecierea specialiștilor, cele mai frumoase case le găsim la Pleșcuța, Vîrfurile, Gurahonț, Buteni, Bonțești și s-ar putea adăuga în general toate satele. Cît despre casele acoperite cu paie... Mai sînt doar cîteva, neloculte, rămase parcă anume prin vreme, considerate piese de muzeu.

Acest crîmpei de județ

Orașul Sebiș poate fi considerat o poartă de intrare spre Țara Moților, dublată nu departe de cheile Cociubei. De aici te întîmpină valea mijlociu-superioară a Crișului Alb, cu cîmpia ei strîmtă ca o fîșie în formă de prosop, străjuită pe dreapta și stînga de dealuri încărcate de păduri ce fac parte din lanțurile munților Codrului — Moma și Zărand.

Prin această poartă intri într-o zonă cu peisaje bogate și de o rară frumusețe, de unde nu lipsesc piscurile înalte în formă de piramidă ori alungite, pante domoale cu fînețe și pășuni, ori locuri fertile propice cultivării de cereale, apoi cîmpia ca un drum ce ține tovărășie de veacuri Crișului Alb — unul din cei trei voinici din familia Criș, după cum grăiesc legendele lui Alexandru Mitru.

Vom porni, așadar, prin această parte de județ, prin acest crîmpei de țară, întins pe aproximativ șaizeci de kilometri, prin zecile de sate — un adevărat șirag de mărgele cu strălucirea lor primită în anii construcției socialiste, în cei douăzeci și cinci de ani de la actul Eliberării.

Valea Crișului Alb...

Te întîmpină ogoarele cooperativelor agricole de producție, brăzdate astăzi de zeci de tractoare românești asigurate prin întreprinderea de mecanizare din Sebiș.

Te întîmpină răcoarea aurului verde care acoperă, ca o căciulă, zeci de mii de hectare; pădurile acestui bazin, constituind o inepuizabilă sursă de materie primă pentru industrie și construcții. Înaintînd în panta lină a drumului, întreruptă din cînd în cînd de urcușuri greoaie, te întîmpină carierele de piatră ce ți se dezvăluie ca niște mușcături în duritatea stîncii, apoi alte unități industriale care poartă același certificat de naștere: înălțat în anii socialismului.

Te întîmpină oamenii, altă dată neîncrezători în brațele și destinele lor, astăzi lucrînd cu pricepere pămînturile, mînuind mașini și scule. Satele sînt vesele și îți apar înaintea ochilor cu case frumoase, cînd cu lumina dulce a soarelui în ferestre, cînd cu lumina becului electric. Vetrele satelor au rămas aceleași, casele oamenilor însă s-au schimbat odată cu pretențiile lor.

Valea Crișului Alb...

Constructorii de drumuri așează asfaltul în două direcții: de la Sebiș spre Buteni, de la Hălmagiu spre Vîrfurile și de acolo mai departe spre Lunca Vașcăului...

La împlinirea a douăzeci și cinci de ani de Țară Liberă, acest crîmpei de județ a urcat noi trepte spre lumina socialismului.

RAPSODIE PE CRIȘ

AL X-LEA CONGRES

Pagină redactată de Vitalie Munteanu de la subredacția noastră din Sebiș

DOCUMENTAR

În satul Mădrigești, aparținînd de comuna Brazi, s-a înălțat o școală cu două săli de clasă și locuință pentru învățător. Noul edificiu implinește condițiile necesare procesului de învățămînt în această comună.

Buteniul, după darea în folosință a impunătorului cămin cultural de mare capacitate, va beneficia în curînd de asfaltarea drumului principal care străbate comuna dintr-un capăt la celălalt. Concomitent se lucrează intens la modernizarea trotuarelor pe suprafețe întinse.

Frumusețea naturii acestor locuri este completată de rezervația naturală de ilex aquifolium de pe Valea Luștilor de la Zimbru și de noul profil al parcului dendrologic din localitatea Gurahonț. Acestora li se mai adaugă rezervația de Ruscus aculeatus și albia Crișului Alb bogată în pește, mai ales scobar, clean și mreană — minunate locuri de agrement și destindere.

În acțiunea de înfrumusețare a comunei Hălmagiu, ne informează tov. Ion Gornic, președintele consiliului popular, se numără și acțiunea de modernizare a drumului din porțiunea gară și centru. După ridicarea la nivel, aceste porțiuni vor fi asfaltate.

Satele și comunele din acest crîmpei de județ sînt deservite în prezent de opt biblioteci comunale, care dispun de un număr de peste 60.000 cărți diverse, revenind aproape 1 cărți pe cap de locuitor.

Anual sînt deserviți aproximativ 5.500 cititori de toate vîrstele și profesiile, indicile mediu de citire fiind între 8 și 10.

În afară de acestea mai există o largă rețea de biblioteci sindicale, la care se adaugă aproximativ 2000 biblioteci personale.

Tîrg moțesc

Vin moții —
brîndușe de piatră
la Tîrgul Găinii
cîntec de fluier
și de roată
efigie din istoria toată.
Vin moții
în pîlnii de tulnic —
puhoi de lumină
să-și schimbe cîntecele
între ele —
fetele lor de mărit,
vatra lor aprinsă la hotar —
numele țării iubit.

VAL MUGURE

Vine Crișul

Vine Crișul de la munte
Săltînd pietrele mărunte,
Și e vesel frățioare
Că udă cîmpii în soare,
Lanuri mari și aurii
Din moțești le cîmpii.
Crișule cu maluri joase
Vin — cu doru de-l descoase,
Vin — cu Leana la răchită
Să-mi dea gura îndulcită,
Să-i spun vers de-a mea iubire
La răchita cea subțire.

De la ION OIEȘ, învățător, satul Răpsig.

Almaș - comună de Criș

Cronica acestei așezări ne poartă de la legendă la realitatea zilelor noastre.

Înainte de anul 1820 această localitate era împărțită în trei sate: Pleșa, în dealul cu același nume, unde se mai păstrează urmele cimitirului, Plopiu, ce se afla pe dîmbul Crișului de lîngă actuala gară C.F.R. și Lunca, pe locul cunoscut astăzi sub numele de Hotară.

Dar mizeria, izolarea, neștiința de carte, i-au determinat pe oameni să se mute cu timpul pe actuala vatră a satului, lăsînd însă pe locurile natale unele construcții pentru animale și refugiu. Ion Dașcău, țăran de 67 de ani, povestește că pe vîrful Merișor a fost un podrum (pivniță), unde se adăposteau pentru „feritură" haiducii și lotrii care veneau de la Camna și Dud, de pe Mureș și Criș. Cînd a fost copil a auzit vorbind un om, care se intersa de aceste locuri:

— Tot mai este iorgovanul pe Merișor?

— Mai este, a fost răspunsul.

— Acolo am stat cu o vreme, cu niște almășani, că de ne prindeau jăndarii...

— Da podrumul?

— Și el este...

Dar nici noua vatră nu le-a adus acestor oameni prea multă fericire. Munca la grofi și domni care stăpîneau aceste pămînturi îi ținea în case joase de lemn, acoperite cu paie, fără prea mult rost de școală și lipsiți de elementele civilizației.

*

O dată cu eliberarea patriei, Almașul pornește, în ritmul cadențat al țării, pe făgașul unei vieți demne, ridicîndu-se armonios pe treptele civilizației și bunăstării. La centru și în satele aparținătoare apar case moderne, numărul lor atingînd cifra record de cîteva sute. În locul unor prăvălii de mărunțișuri și birturi pe la casele celor înstăriți, apar unități moderne ale cooperației de consum, unde se găsesc de toate ca la oraș. Bine spunea un țăran, că orașul s-a mutat la sat.

Oamenii au durat și o școală mare pentru copiii lor unde să învețe carte mai multă. Alături de fosta clădire a școlii primare s-a înălțat o nouă construcție mult mai impunătoare, cu săli mari de clasă, laboratoare, sală profesorală, iar numărul învățătorilor și profesorilor s-a triplat. Din această pepinieră, în fiecare an zeci de elevi sînt îndrumați spre licee, școli profesionale, și alte profile, numai în ultimii ani ridicîndu-se de aici un număr impresionant de profesori, ingineri, tehnicieni, tractoriști, mecanici și de alte profesii. Majoritatea sînt tineri care au crescut o dată cu comuna lor, în anii puterii populare.

Mai există și alte aspecte care caracterizează noul în Almașul de azi. Cinematograful, biblioteca, dispensarul uman și dispensarul veterinar, tractoarele, autocamioanele, potecile din beton care asigură legătura între sate, autobuzele moderne săgetînd aceste vechi drumuri buna gospodărire a întregii comuni — iată cîteva elemente ale civilizației în satul socialist.

În programul brigăzii artistice de agitație, în repertoriul valorosului cor bărbătesc cu renume în toată țara, în programele ocazionale, se cîntă viața nouă, oamenii îmbogățindu-și producțiunile spirituale: „Frunză verde de cicoare
Almaș mîndru ca o floare,
Floare de noi semănată
Ce-o cunoaște lumea toată!"

Animatoarea căminului cultural, țăranca Elena Gligor, a adus în scenă elemente ce aparțineau de domeniul trecutului în cîteva dansuri cu temă: „Vrăjitoarea", „Hida pămîntului" etc., care în vîrtejul dansului sînt alungate, așa cum oamenii au alungat răul de pe aceste locuri.

Preludiu bogăției de piatră

Valea superioară a Crișului Alb.

Carierele sînt așezate pe aceeași linie, pe dreapta rîului ce-și trage seva prin mii de firicele de pe aceste locuri cunoscute de noi, formînd un zig-zag după cursul albiei, marcînd prezența unui material prețios și căutat, însemnat în hărți în ultimii 15—20 de ani. Sînt cîteva la număr: Dieci, Romanița, Tălagiu, Aciuța, Vîrfurile, Leasa, unele aparținînd de industria locală, altele de Întreprinderea de cariere și balastiere din Arad ori Întreprinderea de construcții din Brașov.

Prin ele se desfășoară o simfonie cu puternice acorduri, cînd dealurile și munții tremură sub puterea focului — scînteie de dinamită, sub ochii atenți ai artificierului, cel mai aproape de mușcătura în duritatea pietrei de culoare albă-sură-vînătă. Cînd melodia se confundă cu susurul apei, glasul lui cheamă pietrarii să vadă stîncile biruite și să dea forme acestei bogății ascunse sub tăcerea vîrstei sutelor și miilor de ani. O pouă „sarjă" este la picioare și sub ochii acelora care dau valori prin mînuirea ciocanelor și a agregatelor, căutînd locul cel mai sigur de lovire, că doar piatra se supune numai atunci cînd îi deslegi tăria!

Muncitorii pietrari Viorel Nan, Ilie Sîrca, sînt nume cunoscute și respectate, pe pieptul cărora strălucesc cinci steluțe de frunțaș, experiența lor constituind o școală permanentă a producției. Alții completează panoul fruntașilor pe Întreprinderea de industrie locală: Dumitru Gomoi, Ion Horga, Ion Iuga, Viorel Bogdan, Gheorghe Neamțu și lista ar putea rămîne deschisă, că doar hărnicia pietrarilor de aici este înscrisă în construcții de drumuri și poduri, în digurile ce încing forța apei și în general la temeliile puternice ale socialismului.

Cantitățile se măsoară în tone și cîteva cifre ne indică volumul producției: 69.856 t. piatră spartă, 39.227 t. piatră brută, 4.094 t. pavele, 11.654 t. criblură — cantități extrase și livrate numai prin Întreprinderea locală cu sediul în Sebiș. Dacă am face uz de întreaga statistică a realizărilor din toate carierele, rezultatele ar fi de ordinul sutelor de mii de tone și acestea numai în semestrul întîi 1969.

Desprindem ușor dubla bogăție a acestor pămînturi bogate: la suprafață pădurile cu lemnul atît de căutat, iar sub acest covor de aur verde, duritatea „andezitului albastru", cum numesc această piatră tehnicienii.

Piatră și lemn, lemn și piatră! Numai două din marile comori cintate în ritmuri de fierăstraie și ciocane.

Orașul Sebiș: complexul de deservire.

ȘTIRI REPORTAJE NOTE COMENTARII din toată lumea

Semnarea Convenției de la Yaounde

YAOUNDE 29 (Agerpres). — La Yaounde a fost semnată marți noua variantă a Convenției de asociere a celor 18 state africane și malgașe la Comunitatea Economică Europeană. Noua convenție, care reglementează pentru următorii cinci ani raporturile economice financiare și comerciale dintre statele semnatare, urmează să intre în vigoare după ratificarea ei de către parlamentele acestora.

Convorbirile purtate cu acest prilej au scos în evidență dezacordurile existente între CEE și țările africane asociate. Acestea din urmă au cerut reașezarea pe baze noi a schimburilor comerciale și financiare, desființarea barierelor vamale din calea exporturilor lor către CEE, instituirea unui sistem preferențial pentru produsele tropicale afro-malgașe, asigurarea stabilității prețurilor la aceste produse și sporirea de către CEE a ajutoarelor financiare acordate țărilor africane prin Fondul European de Dezvoltare (FED).

În pofida acestor revendicări, noua variantă a Convenției de asociere diferă foarte puțin de actul anterior, semnat în 1963 la Yaounde. În sfera relațiilor comerciale, actuala convenție se deosebește într-o oarecare măsură de cea precedentă în ce privește schimburile comerciale între parteneri.

În Comitetul pentru dezarmare

Dezbateri privind demilitarizarea teritoriilor submarine

GENEVA 29 — Corespondentul Agerpres, Horia Liman, transmite: Ședința de marți a Comitetului pentru dezarmare de la Geneva a fost prezidată de șeful delegației române, ambasadorul Nicolae Ecobescu, care în numele său și al celorlalți membri ai Comitetului, a rugat delegația americană să transmită felicitări guvernului Statelor Unite ale Americii, echipajului lui Apollo-11, savanților, tehnicienilor, lucrătorilor și poporului american pentru încununarea cu succes a zborului pe Lună. Șeful delegației americane, James F. Leonard, a mulțumit pentru cuvintele rostite de președintele ședinței.

Luînd primul cuvîntul, delegatul cehoslovac, Tomas Lahoda, s-a ocupat de problema demilitarizării teritoriilor submarine, subliniind necesitatea stabilirii unui sistem de control, la care să poată participa toate țările semnatare. Abordînd, apoi, problema interzicerii armelor chimice și bacteriologice, delegatul cehoslovac s-a pronunțat împotriva tratării separate a celor două genuri de arme, cerînd ca ele să fie incluse, împreună, în mod egal, în viitorul tratat de dezarmare.

Șeful delegației italiene, Roberto Caracciolo, a reafirmat, în cuvîntul său, principiul după care denuclearizarea teritoriilor submarine ar trebui înscrisă în cadrul mai larg al unei politici generale a neproliferării și dezarmării nucleare. El a cerut extinderea măsurilor respective asupra spațiului extraatmosferic și Antarcticei și a sprijinit opinia potrivit căreia măsurile de dezarmare a teritoriilor submarine ar trebui să fie aplicate dincolo de distanța de 12 mile de coastă. De asemenea, delegatul italian s-a declarat în favoarea unui organism internațional de control.

Referindu-se la proiectele depuse de Statele Unite și URSS, șeful delegației sovietice, A. A. Roșcin, a subliniat că guvernul sovietic dorește demilitarizarea completă a teritoriilor submarine și interzicerea cursei înarmărilor în acest domeniu, în timp ce proiectul american mărginindu-se doar la armele nucleare ar permite menținerea unor categorii de arme și continuarea cursei înarmărilor. Delegatul sovietic a insistat apoi, asupra importanței măsurilor de control, susținînd că acestea să fie aplicate dincolo de limita de 12 mile de coastă.

Șeful delegației braziliene, Sergio Armando Frazao, a propus, la rîndul său, ca aplicarea măsurilor de control să fie încredințată unui organism internațional.

COMUNICAT IUGOSLAVO-VEST-GERMAN

BELGRAD 29 — Corespondentul Agerpres Nicolae Plopeanu, transmite: Secretarul de stat pentru afacerile externe al RSF Iugoslavia Mirko Tepavaț, și-a încheiat vizita oficială de trei zile, făcută în R. F. a Germaniei, la invitația ministrului de externe al acestei țări, Willy Brandt. În timpul vizitei el a fost primit de președintele R.F. a Germaniei, Gustav Heinemann.

În comunicatul final, cei doi miniștri și-au exprimat convingerea că, pentru depășirea divizării continentului european, sînt indispensabile eforturile comune ale tuturor țărilor și au relevat dorința guvernelor lor ca, printr-o politică de înțelegere și stimă reciprocă, să se înfăptuiască destinderea în relațiile europene. În convorbirile lor, cei doi miniștri au abordat și ideea convocării unei conferințe europene în problemele securității.

Comunicatul constată cu satisfacție dezvoltarea relațiilor dintre R.S.F. Iugoslavia și R. F. a Germaniei și exprimă dorința de a se întări colaborarea între cele două țări în toate domeniile și de a se continua schimbul deschis de păreri pentru soluționarea problemelor bilaterale nerezolvate încă.

Willy Brandt a acceptat invitația lui Mirko Tepavaț de a vizita Iugoslavia.

☆

În cursul vizitei făcute în R.F. a Germaniei, W. Brandt și M. Tepavaț au semnat un acord cu privire la cooperarea științifică și tehnică, care prevede, între altele, deschiderea unor centre de informații ale celor două țări în capitalele respective.

☆

La 29 iulie, cancelarul R.F. a Germaniei, Kurt Georg Kiesinger, l-a primit pe Mirko Tepavaț la Stuttgart.

În aceeași zi, Mirko Tepavaț a plecat spre patrie.

Sistemul „drepturilor speciale de extragere" ratificat de 69 de țări membre ale F. M. I.

WASHINGTON 29 (Agerpres). — La Washington s-a anunțat oficial că 69 de țări membre ale Fondului Monetar Internațional (FMI) au ratificat sistemul așa-numitelor „drepturi speciale de extragere". Prin aceasta sînt întrunite cele 80 la sută din voturile membrilor Fondului Monetar Internațional, necesare pentru intrarea oficială în vigoare a noului sistem.

„Drepturile speciale de extragere", rezerve monetare sintetice, supranumite „aur de hîrtie", sînt menite să sporească lichiditățile internaționale și să suplinească insuficiența cantităților de aur și monede de rezervă cu care se efectuează în prezent plățile internaționale.

Înainte de a fi aplicat sistemul „drepturilor speciale de extragere", Adunarea Generală anuală a Fondului Monetar Internațional, ce va avea loc la sfîrșitul lunii septembrie la Washington, urmează să aprobe acordul de principiu cu privire la funcționarea lui, realizat săptămîna trecută la întrunirea de la Paris a „Clubului celor zece". Se amintește că Franța, unul din statele dezvoltate din punct de vedere industrial, nu a ratificat încă acest sistem.

Săptămîna trecută, la Paris, la reuniunea grupului celor zece (fără Franța) s-a căzut de acord ca în primul an să se emită „aur de hîrtie" în valoare de 3,5 miliarde dolari și cîte 3 miliarde în următorii doi ani. Această sumă trebuie să fie repartizată între țările membre în funcție de cota parte a fondurilor ce le dețin la Fondul Monetar Internațional.

Încheierea vizitei lui Gustav Husak în Bulgaria

SOFIA 29. Corespondentul Agerpres, Gh. Ieva transmite: Gustav Husak, prim-secretar al CC al PC din Cehoslovacia, care a făcut o vizită prietenească în Bulgaria, a părăsit la 29 iulie, Sofia, înapoindu-se în patrie.

La aeroport, oaspetele a fost condus de Todor Jivkov, prim-secretar al CC al PC Bulgar, și de alte persoane oficiale.

În comunicatul dat publicității cu încheierea vizitei se arată că prim-secretari ai celor două partide s-au informat reciproc despre situația din țările respective și despre activitatea partidelor lor, au făcut un schimb de păreri referitoare la colaborarea dintre Bulgaria și Cehoslovacia și au discutat probleme referitoare la mișcarea comunistă și muncitorească internațională.

Prezențe românești

PARIS 29 Corespondentul Agerpres, Al. Gheorghiu, transmite: Ansamblul folcloric românesc „Cununa de pe Someș" a prezentat în zilele de 25-26 iulie spectacole în cadrul celui de-al V-lea Festival internațional de folclor din localitatea Senones (estul Franței), obținînd premiul I. La această manifestare artistică au luat parte formații din mai multe țări, printre care Italia, Austria, R.P. Ungară, Iugoslavia, Franța etc.

Cu prilejul spectacolului inaugural al festivalului, artiștii români au fost salutați de M. Francois, primarul orașului Senones și președintele juriului internațional. El s-a referit la tradiționala prietenie româno-franceză. Atașatul cultural al Ambasadei române din Paris a vorbit cu acest prilej despre a 25-a aniversare a eliberării României de sub jugul fascist. Radiotelevsiunea și presa locală au subliniat pe larg succesul deosebit obținut de artiștii români la festival.

Ansamblul folcloric „Cununa de pe Someș" și-a încheiat astfel cu succes turneul său în Franța, unde a prezentat 11 spectacole în diverse localități. Pretutindeni, artiștii amatori români au cucerit aplauzele entuziaste ale publicului francez, care a admirat nespus bogăția folclorului românesc — dansurile, cîntecele și costumele populare din diverse regiuni ale României.

pe scurt · pe scurt · pe scurt

● Reuniunea Consiliului de Securitate ● Lucrările sesiunii Sovietului Suprem al R. S. F. S. R. ● Stabilirea de relații diplomatice între Columbia și R. P. Polonă

CONSILIUL DE SECURITATE se reunește astăzi la ora 19 GMT pentru a examina din nou problema Namibiei — denumirea dată teritoriului Africii de sud-vest aflat sub controlul RSA, s-a anunțat luni la sediul ONU.

Convocarea acestei reuniuni a fost făcută la cererea celor 11 țări membre ale Consiliului ONU pentru Namibia ca urmare a refuzului guvernului rasist de la Pretoria de a abandona dominația sa colonială asupra acestui teritoriu.

WALTER ULBRICHT, PRIM-SECRETAR al CC al PSUG, președintele Consiliului de Stat al RD Germane, l-a primit pe Andrei Kirilenko, membru al Biroului Politic, secretar al CC al PCUS, care se află la odihnă în R.D.G., informează agenția ADN.

LA KREMLIN AU ÎNCEPUT lucrările sesiunii Sovietului Suprem al RSFSR, care examinează problemele bunei amenajări a orașelor și satelor din această republică, precum și proiectul Codului republican cu privire la căsătorie și la familie.

La lucrările sesiunii participă Leonid Brejnev, secretar general al CC al PCUS, și alți conducători sovietici.

PREȘEDINTELE FINLANDEI Urho Kekkonen, a sosit marți în localitatea Mineralnîie Vodă din Caucaz, pentru o scurtă odihnă, anunță agenția TASS.

Pe aeroport, președintele Finlandei a fost întîmpinat de Alexei Kosighin și de alte persoane oficiale.

LA BAGDAD, A FOST SEMNAT un acord între Irak și Programul ONU pentru alimentație, în virtutea căruia vor fi acordate Irakului, în cursul următorilor trei ani, peste 12 milioane tone alimente. Se precizează că aceste cantități de alimente sînt destinate în special regiunilor din nordul Irakului, locuite de populația kurdă.

ZBORURILE AVIOANELOR companiei americane „Western Airlines" din 14 state au fost anulate marți, ca urmare a grevei celor 2 000 de mecanici de bord declarată în urma eșuării tratativelor pentru încheierea unui nou contract colectiv de muncă. Un purtător de cuvînt al companiei a declarat că administrația duce în prezent tratative cu alte corporații aeriene pentru a asigura locuri pentru cele 245 de curse în 44 de orașe ce urmau să aibă loc marți. Potrivit aceluiași purtător de cuvînt, tratativele cu greviștii continuă, o hotărîre urmînd să fie adoptată astăzi (miercuri), cînd se speră să fie reluate și zborurile companiei „Western Airlines".

LA BOGOTA A FOST SEMNAT un tratat cu privire la stabilirea de relații diplomatice între Columbia și R.P. Polonă. Polonia este a cincea țară socialistă — după URSS, Cehoslovacia, România și Iugoslavia — cu care actualul guvern columbian condus de Carlos Lleras Restrepo a stabilit relații diplomatice.

★ HENRY KISSINGER, CONSILIER pentru problemele securității al președintelui SUA, va sosi la 4 august în capitala Franței, unde va avea o serie de întrevederi cu președintele Georges Pompidou, cu primul ministru, Jacques Chaban-Delmas, și cu ministrul afacerilor externe, Maurice Schumann.

GUINEEA (BISSAU). Pregătirea militară a unei grupe aparținînd forțelor patriotice guineeze, luptătoare active împotriva colonialiștilor portughezi.

„Mariner-6" a început să efectueze primele analize științifice

PASADENA 29 (Agerpres). — „Mariner-6", sonda spațială americană aflată în prezent în apropierea planetei Marte după ce a străbătut circa 88 milioane de kilometri, și-a îndreptat camerele spre „planeta roșie", în urma unui semnal de radio transmis de pe pămînt, și a început totodată să efectueze primele analize științifice. Intîia fotografie a fost luată marți la ora 2,15 GMT, urmînd ca în următoarele 20 de ore numărul imaginilor să se ridice la 33. O altă serie de imagini ale lui Marte vor fi înregistrate pe peliculă de la o altitudine de aproximativ 3 200 de kilometri. Datorită calității deosebite a aparatelor, vor putea fi surprinse o serie întreagă de detalii.

Primele rezultate ale cercetărilor privind mostrele selenare

HOUSTON 29 (Agerpres). — Cuvintele „extraordinar" și „surprinzător" au revenit deseori în cadrul conferinței de presă de luni seara, în cursul căreia un grup de 11 savanți americani au comunicat în mod oficial primele rezultate ale cercetărilor efectuate asupra mostrelor selenare recoltate în Marea Liniștii de Neil Armstrong și Edwin Aldrin. Cu o voce emoționată, cunoscutul om de știință, prof. Harold Urey, laureat al premiului Nobel pentru chimie declara, relevînd însemnătatea acestor prime rezultate ale cercetărilor de la Houston: „Timp de 20 de ani am crezut că există suficiente dovezi pentru a considera Luna un corp rece, în comparație cu Pămîntul. Pe baza datelor prezentate astăzi, trebuie să iau în considerație revizuirea acestei concepții", recunoscînd astfel la cei 76 de ani ai săi că trebuie să reconsidere întreaga sa activitate științifică.

Datele care au produs o reacție atît de puternică și dramatică în lumea științifică sînt rezultatul cercetărilor preliminare pentru stabilirea proprietăților fizice ale eșantioanelor recoltate pe Lună de Armstrong și Aldrin. Seria surprizelor a fost deschisă de dr. Richard Johnson, de la Observatorul astronomic din California, care a declarat că „din punct de vedere al materialelor organice mostrele lunare pot fi asimilate solurilor terestre extrem de sărace", precizînd că după primele constatări Luna nu are un sol prea bogat în materiale organice care totuși sînt prezente, în cantități infime. Lui Johnson i s-a alăturat dr. Paul Gast, de la Universitatea Columbia, cei doi savanți prezentînd ceea ce ultimul a arătat că socotește a fi „cea mai surprinzătoare descoperire" — faptul că praful lunar este alcătuit din sfere constituite din silicați, avînd dimensiuni ce variază de la cîțiva microni pînă la o zecime de milimetru în diametru.

El a precizat că încă nu a fost stabilită compoziția chimică exactă a acestor „bile" variat colorate și în nuanțate, mergînd de la brun închis pînă la alb strălucitor. „Aceasta pare să ne spună că ceva continuă să se întîmple încă pe suprafața Lunii, dar acest ceva este total diferit de ceea ce noi am crezut că ar putea fi", a declarat Paul Gast, referindu-se la importanța constatării.

„Micile sfere cu reflexe și nuanțe de la brun închis spre galben, de la galben maroniu spre un minunat argintiu au rezultat, probabil, din condensarea unor gaze sau vapori, degajate în momentul ciocnirii meteoriților cu scoarța lunară", și-a exprimat părerea dr Clifford Frondell de la Universitatea Harward. El a presupus că „gazele sau vaporii s-au condensat sub formă de picături care au căzut pe suprafața Lunii", dar „surpriza, a adăugat el, nu constă în faptul că aceste sfere există ci în abundența lor. S-ar putea trage concluzia că abundența acestor sfere poate să însemne că există mult mai puțin praf în spațiu decît s-a anticipat", a arătat Frondell, referindu-se la faptul că savanții au emis ipoteze potrivit cărora căderea prafului cosmic pe suprafața Lunii are drept rezultat sfărîmarea acestor sfere. Dintre metale predomină nichelul și fierul în compoziția acestor granule. „Proporția materialelor silicoase în praful lunar, după datele primelor examene, nu a fost stabilită exact", a menționat Frondell, arătînd însă că „acesta este un component important al prafului probabil în proporție de 25 pînă la 30 la sută. Există, de asemenea, componente cristaline în praf. Deși nu toate acestea au fost identificate cu precizie, pot fi socotite totuși ca depistate cîteva minerale care intră de regulă în componența rocilor terestre", a arătat el, ce ca mersul să se asemene celui pe o podea pe care au căzut picături de rășină.

Comentînd aceeași descoperire dr. Eugene Schoemacher, de la Institutul de tehnologie din California, a declarat că, probabil, aceasta va fi cea mai mare surpriză a cercetărilor rocilor lunare. „Cred a arătat el, că putem să ne așteptăm ca acest material granular să ne ofere cele mai neașteptate vești. Normal, a continuat el, ciocnire a unui meteorit cu suprafața Lunii ar trebui să aibă pentru a produce aceste granule o incluzînd în categoria acestora feldspatul, mineralul cel mai frecvent întîlnit în compoziția rocilor terestre, piroxina, un tip de silicat și olivina, care se găsește de regulă în solurile cu un înalt procent de silicați. Frondell a declarat că granule de silicați similare celor recoltate pe Lună și care datorită abundenței lor i-au determinat pe Armstrong și Aldrin să remarce că suprafața Lunii este alunecoasă, pot fi găsite și pe Pămînt în locurile unde au căzut meteoriți. Numărul mare al unor astfel de „bile" pe solul Lunii fo- astfel de viteză, încît multe dintre particulele proiectate să scape de sub forța de gravitație a Lunii.

Referindu-se la continuarea cercetărilor asupra fragmentelor de rocă existente în primul conteiner deschis de către cercetători, dr Donald Morrison, specialist în mineralogie, a declarat că cîștigă teren indentificarea acestora ca fiind de origine vulcanică. „Cel mai frecvent tip de rocă pare să fie cea cu structură cristalină probabil de natură vulcanică", a arătat el precizînd — „nu avem nici o identificare precisă a mine- ralelor, dar cele care compun aceste roci par să fie similare celor care intră în componența scoarței terestre". Morrison a apreciat că în același sens pledează și aspectul vezicular al unor roci, care păstrează urmele cavităților provocate de emanarea gazelor în timpul solidificării rocilor vulcanice, fenomen semnalat frecvent pe Pămînt, mai mult chiar, după relatările sale, una din mostre pare să fie construită din straturi diferite care se pot distinge ușor. Dr. Paul Gast a apreciat la rîndul său că roci terestre similare, de formație bazaltică, pot fi găsite în partea estică a zonei centrale a statului Texas și în Insulele Capului Verde.

Cercetările preliminare au produs, după părerea dr. Eugene Schoemacher, „dovada evidentă că mările lunare sînt constituite din revărsări de lavă solidificată". Pornind de la rezultatele acestor prime cercetări, el consideră că vîrsta posibilă a formării acestor roci, și în consecință a formării Mării Liniștii, de unde au fost recoltate ele, este mai mică de 500 milioane de ani, alte mări lunare putînd fi și mai tinere. Părerea doctorului Schoemacher contrastează cu ipotezele anterioare, care susțineau că actuala configurație a Lunii ar fi fost definitivată în urmă cu aproximativ 4,5 miliarde de ani.

În cadrul primelor analize chimice a unei mostre lunare s-a constatat că în compoziția rocilor lunare figurează elemente „terestre", dar oxidul de titan, extrem de rar întîlnit pe Pămînt, deține un procentaj surprinzător de ridicat.

Dr. Paul Gast a arătat, comentînd declarațiile făcute de 11 cercetători, că aceste concluzii nu reprezintă decît rezultatul primelor trei zile de cercetări și nu pot fi considerate ca definitive. Pentru a ține opinia publică la curent cu evoluția cercetărilor și descoperirilor, savanții de la Houston vor ține zilnic cîte o conferință de presă în care vor prezenta pe scurt constatările fiecărei zile de cercetare.

„Flacăra Roșie", B-dul Republicii 81. Telefoni 31-78, 16-80, 33-05, 48-74, 23-44. Administrația 23-34.